

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені ІВАНА БОБЕРСЬКОГО

КАФЕДРА ТЕОРІЇ СПОРТУ ТА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНТИДОПІНГОВИЙ КОНТРОЛЬ У СПОРТІ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт
(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення: факультет фізичної культури і спорту,
факультет післядипломної та заочної освіти
(назва інституту, факультету, відділення)

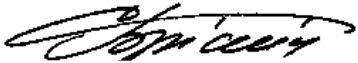
рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Робоча програма з дисципліни «Антидопінговий контроль у спорті» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Розробники: доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор О.Р. Задорожна; кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Х.Р. Хіменес

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії спорту та фізичної культури від 19.08.24 р. протокол № 1

Завідувач кафедри теорії спорту та фізичної культури

(підпис)

(Бріскін Ю.А.)
(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні Ради факультету фізичної культури і спорту

Голова _____
(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні Ради факультету післядипломної та заочної освіти

Голова _____
(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	01 Освіта / Педагогіка Галузь знань	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>017 Фізична культура і спорт</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		6-й	7-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		III	III
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		14 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	10 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
60 год.	68 год.		
Індивідуальні завдання:			
-			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30/60

для заочної форми навчання – 22/68

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Антидопінговий контроль у спорті» є вивчення історії поширення та використання заборонених речовин та методів у спорті, ознайомлення з напрямками діяльності Всесвітнього антидопінгового агентства (ВАДА), Міжнародного олімпійського комітету (МОК), міжнародних спортивних федерацій (МСФ) та інших антидопінгових організацій щодо запобігання порушенням антидопінгових правил, дослідження можливих шляхів вирішення проблеми застосування заборонених речовин та методів у сучасному спорті.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Антидопінговий контроль у спорті» є формування професійного світогляду здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, набуття ними основ знань, вмінь та навичок щодо запобігання порушенням антидопінгових правил, пошуку шляхів вирішення проблеми застосування заборонених речовин та методів спортсменами різного віку та кваліфікації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти повинні:

знати: коротку історію поширення заборонених речовин та методів у спорті; класифікацію та загальну характеристику основних груп заборонених речовин та методів; напрями діяльності Всесвітнього антидопінгового агентства, Міжнародного Олімпійського комітету, міжнародних спортивних федерацій та інших антидопінгових організацій щодо запобігання порушенням антидопінгових правил у спорті.

вміти: використовувати отримані знання в межах роз'яснювальної роботи серед спортсменів різного віку та кваліфікації щодо неприпустимості порушення антидопінгових правил у спортивній практиці; аналізувати проблеми допінгу в сучасному спорті та знаходити шляхи їх вирішення.

Вивчення навчальної дисципліни спрямовано на формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти таких програмних компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.

ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК9. Здатність усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.

Програмні результати навчання, досягнення яких заплановано під час вивчення навчальної дисципліни здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти:

ПРН 1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань.

ПРН 2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

ПРН 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН 5. Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

ПРН 6. Відшукувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.

ПРН 7. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури та спорту.

ПРН 8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.

ПРН 9. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проекти.

ПРН 10. Організовувати тренувальний процес спортсменів різних вікових та кваліфікаційних груп, в т.ч. у спорті вищих досягнень, організовувати підготовку збірних команд.

ПРН 11. Організовувати змагання регіонального, національного та міжнародного рівнів на сучасному організаційному, матеріально-технічному рівні.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організаційно-правові основи антидопінгового контролю в спорті.

Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення антидопінгового контролю в спорті.

Основні терміни дисципліни та їх визначення, взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Законодавча база антидопінгового контролю у спорті: міжнародні конвенції; документація Всесвітнього антидопінгового агентства (ВАДА); нормативні документи України.

Тема 2. Загальні відомості про допінг.

Поняття допінгу. Класифікація заборонених речовин та методів. Структура та зміст Забороненого списку як одного з Міжнародних Стандартів ВАДА. Критерії включення речовин та методів до Забороненого

списку. Дозволи на терапевтичне використання («ДТВ»). Наслідки використання заборонених речовин та методів для організму спортсменів.

Тема 3. Історія створення Всесвітнього антидопінгового агентства та напрями його діяльності.

Боротьба МОК з допінгом у спорті. Створення Всесвітнього антидопінгового агентства (ВАДА). Структура та напрями діяльності ВАДА. Історія створення Всесвітнього антидопінгового кодексу. Мета, сфера застосування та структура Всесвітнього антидопінгового кодексу.

Тема 4. Організаційно-правові основи антидопінгової діяльності в Україні.

Законодавча база антидопінгової діяльності в Україні. Національний антидопінговий центр (НАДЦ) України та напрями його діяльності. Структура та зміст антидопінгових правил НАДЦ України. Напрями діяльності Наглядової ради НАДЦ України. Напрями діяльності національних спортивних федерацій щодо боротьби з допінгом у спорті. Напрями діяльності Комітету з терапевтичного використання НАДЦ України. Повноваження Дисциплінарної антидопінгової комісії та Апеляційної антидопінгової комісії.

Тема 5. Права та обов'язки спортсменів відповідно до чинної Всесвітньої антидопінгової програми.

Мета та різновиди тестувань. Етапи процедури допінг-контролю. Порядок надання інформації про місцезнаходження спортсмена. Повернення спортсменів до участі у змаганнях після завершення спортивної кар'єри. Послідовність дій спортсмена при хворобі. Санкції, що застосовують до фізичних осіб у разі порушення антидопінгових правил. Санкції, що застосовують до команд у разі порушення антидопінгових правил. Акт про Антидопінгові права спортсменів.

Змістовий модуль 2. Проблеми допінгу в сучасному спорті та перспективи їх вирішення.

Тема 6. Проблеми допінгу в сучасному спорті.

Історичні аспекти поширення заборонених речовин та методів у світі. Приклади найгучніших допінг-скандалів у спорті протягом ХХ та ХХІ ст. Політика подвійних стандартів. Змагальні й тренувальні навантаження у сучасному спорті та боротьба з допінгом. Проблема гласності і конфіденційності. Боротьба з допінгом як бізнес.

Тема 7. Перспективи вирішення проблем допінгу в сучасному спорті.

Вплив антидопінгової політики та практики на медичне забезпечення спортсменів. Антидопінгова діяльність, фармакологічна наука та фармацевтична промисловість. Взаємодія антидопінгових організацій щодо запобігання порушенням антидопінгових правил.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					Заочна форма						
	усього	у тому числі				усього	у тому числі					
		л	с	п	лаб		с.р.	л	с	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Організаційно-правові основи антидопінгового контролю в спорті.												
Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення антидопінгового контролю в спорті.	12	2	2			8	12	2	-			10
Тема 2. Загальні відомості про допінг.	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 3. Історія створення Всесвітнього антидопінгового агентства та напрями його діяльності.	12	2	2			8	12	-	-			12
Тема 4. Організаційно-правові основи антидопінгової діяльності в Україні.	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 5. Права та обов'язки спортсменів відповідно до чинної Всесвітньої антидопінгової програми.	12	2	2			8	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10			40	60	8	6			46
Змістовий модуль 2. Проблеми допінгу в сучасному спорті та перспективи їх вирішення.												
Тема 6. Проблеми допінгу в сучасному спорті.	14	2	2			10	14	2	2			10
Тема 7. Перспективи вирішення проблем допінгу в сучасному спорті.	16	2	4			10	16	2	2			12
Разом за змістовим модулем 2	30	4	6			20	30	4	4			22
Всього годин	90	14	16			60	90	12	10			68

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Програмно-нормативне забезпечення антидопінгового контролю в спорті.	2	
2	Загальні відомості про допінг.	2	2
3	Історія створення Всесвітнього антидопінгового агентства та напрями його діяльності.	2	2
4	Організаційно-правові основи антидопінгової діяльності в Україні.	2	
5	Права та обов'язки спортсменів відповідно до чинної Всесвітньої антидопінгової програми.	2	2
6	Проблеми допінгу в сучасному спорті.	2	2
7	Перспективи вирішення проблем допінгу в сучасному спорті.	4	2
	Разом	16	10

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення антидопінгового контролю у спорті. Підготовка до семінарського заняття.	8	10
2	Тема 2. Загальні відомості про допінг. Підготовка до семінарського заняття. Аналітична письмова робота за темою: «Наслідки використання заборонених засобів та методів для організму спортсменів».	8	8
3	Тема 3. Історія створення Всесвітнього антидопінгового агентства та напрями його діяльності. Підготовка до семінарського заняття.	8	12
4	Тема 4. Організаційно-правові основи антидопінгової діяльності в Україні. Підготовка до семінарського заняття.	8	8
5	Тема 5. Права та обов'язки спортсменів відповідно до чинної Всесвітньої антидопінгової програми.	8	8

	Підготовка до семінарського заняття.		
6	Тема 6. Проблеми допінгу в сучасному спорті. Підготовка до семінарського заняття. Аналітична письмова робота за темою: «Причини та наслідки допінг-скандалів у спорті»	10	10
7	Тема 7. Перспективи вирішення проблем допінгу в сучасному спорті. Підготовка до семінарського заняття. Творча письмова робота (презентація) за темою: «Перспективи вирішення проблем допінгу в різних видах спорту»	10	12
	Разом	60	68

8. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання, які навчаються за індивідуальним планом-графіком

- Завдання до семінарських занять;
- Аналітична письмова робота за темою: «Наслідки використання заборонених засобів та методів для організму спортсменів»;
- Аналітична письмова робота: «Причини та наслідки допінг-скандалів у спорті»;
- Творча письмова робота (презентація) за темою: «Перспективи вирішення проблем допінгу в різних видах спорту».

9. Методи навчання

1. Самостійна робота здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти:

- підготовка до семінарських занять;
 - виконання аналітичних і творчих письмових робіт;
 - підготовка до іспиту.
2. Словесні методи: лекція, бесіда, обговорення матеріалів.
3. Наочні методи: демонстрація слайдів, фільмів.

10. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування.
2. Перевірка завдань для самостійної роботи.
3. Перевірка завдань до семінарських занять.

Підсумковий контроль – іспит.

11. Екзаменаційні вимоги

1. Законодавча база антидопінгового контролю в спорті: міжнародні конвенції.

2. Законодавча база антидопінгового контролю у спорті: документація ВАДА.
3. Законодавча база антидопінгового контролю у спорті: нормативні документи України.
4. Поняття допінгу.
5. Сучасна класифікація заборонених речовин та методів.
6. Загальна характеристика анаболічних стероїдів.
7. Загальна характеристика гормонів та гормоноподібних речовин.
8. Загальна характеристика діуретиків та інших маскуючих агентів.
9. Загальна характеристика стимуляторів.
10. Загальна характеристика наркотиків.
11. Каннабіноїди та їх вплив на організм спортсмена.
12. Загальна характеристика речовин зловживання.
13. Загальна характеристика бета-блокаторів.
14. Генний та клітинний допінг як один із заборонених методів.
15. Відповідальність за призначення лікарських засобів спортсменам.
16. Маніпуляції з кров'ю та її компонентами як один із заборонених методів.
17. Хімічні та фізичні маніпуляції як один із заборонених методів.
18. Заборонений список, його структура та зміст.
19. Критерії включення речовин і методів до Забороненого списку.
20. Дозволи на терапевтичне використання («ДТВ»).
21. Наслідки вживання діуретиків та маскуючих агентів для організму спортсменів.
22. Наслідки вживання стимуляторів для організму спортсменів..
23. Наслідки вживання наркотичних речовин для організму спортсменів.
24. Наслідки вживання анаболічних стероїдів для організму спортсменів.
25. Боротьба МОК з допінгом у спорті.
26. Історія створення ВАДА.
27. Структура та напрями діяльності ВАДА.
28. Історія створення Всесвітнього антидопінгового кодексу.
29. Мета, сфера застосування та структура Всесвітнього антидопінгового кодексу.
30. Національний антидопінговий центр (НАДЦ) України та напрями його діяльності.
31. Структура та зміст антидопінгових правил НАДЦ України.
32. Напрями діяльності національних спортивних федерацій щодо боротьби з допінгом у спорті.
33. Мета та різновиди тестувань.
34. Етапи процедури допінг-контролю.
35. Надання спортсменами інформації про місцезнаходження.
36. Повернення спортсменів до участі у змаганнях після завершення спортивної кар'єри.

37. Послідовність дій спортсмена при хворобі.
38. Санкції, що застосовують до фізичних осіб у разі порушення антидопінгових правил.
39. Санкції, що застосовують до команд у разі порушення антидопінгових правил.
40. Акт про Антидопінгові права спортсменів.
41. Історичні аспекти поширення заборонених речовин та методів у світі.
42. Приклади найгучніших допінг-скандалів у спорті протягом XX та XXI ст.
43. Змагальні й тренувальні навантаження у сучасному спорті та боротьба з допінгом.
44. Проблема гласності і конфіденційності з урахуванням сучасної антидопінгової політики ВАДА.
45. Боротьба з допінгом як бізнес.
46. Вплив антидопінгової політики та практики на медичне забезпечення спортсменів.
47. Взаємодія антидопінгових організацій щодо запобігання порушенням антидопінгових правил.
48. Перспективи вирішення проблем допінгу в сучасному спорті.
49. Допінг та смертність як одна з проблем сучасного спорту.
50. Антидопінгова діяльність, фармакологічна наука та фармацевтична промисловість.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти (денна та заочна форми навчання)

Виконання	Завдання	К-сть балів, мах	Загальна к-сть балів	
			Обов'язково	мах
Обов'язково	Аналітична письмова робота за темою: «Наслідки використання заборонених засобів та методів для організму спортсменів»	10	18	50
	Аналітична письмова робота: «Причини та наслідки допінг-скандалів у спорті»	9		
	Творча письмова робота (презентація): «Перспективи вирішення проблем допінгу в різних видах спорту»	10		

Опціонально	Активне навчання (відповіді, участь у дискусії, виконання завдань до семінарських занять).	21		
Обов'язково	Екзамен		50	

Розподіл балів, які отримують здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за індивідуальним планом-графіком

Виконання	Завдання	К-сть балів, мах	Загальна к-сть балів	
			Обов'язково	мах
Обов'язково	Аналітична письмова робота за темою: «Наслідки використання заборонених засобів та методів для організму спортсменів»	10	18	50
	Аналітична письмова робота: «Причини та наслідки допінг-скандалів у спорті»	9		
	Творча письмова робота (презентація): «Перспективи вирішення проблем допінгу в різних видах спорту»	10		
Опціонально	Активне навчання (відповіді, участь у дискусії, виконання завдань до семінарських занять).	21		
Обов'язково	Екзамен		50	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		

35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Теми і зміст семінарських занять

Змістовий модуль 1. Організаційно-правові основи антидопінгового контролю в спорті.

Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення антидопінгового контролю в спорті.

Основні терміни дисципліни та їх визначення, взаємозв'язок з іншими дисциплінами. Законодавча база антидопінгового контролю у спорті: міжнародні конвенції; документація Всесвітнього антидопінгового агентства (ВАДА); нормативні документи України.

Завдання до семінару. Скласти кросворд з 10-15 термінів, пов'язаних з антидопінговою діяльністю в спорті. Різновид кросворду – за вибором студента (класичний, скандинавський, угорський, англійський, сканворд тощо). Завдання складається з двох частин: 1 – сітка кросворду з клітинками для літер; 2 – розгорнуті запитання з відповідями. В якості відповідей можна використовувати тільки іменники.

Тема 2. Загальні відомості про допінг.

Поняття допінгу. Класифікація заборонених речовин та методів. Структура та зміст Забороненого списку як одного з Міжнародних Стандартів ВАДА. Критерії включення речовин та методів до Забороненого списку. Дозволи на терапевтичне використання («ДТВ»). Наслідки використання заборонених речовин та методів для організму спортсменів.

Завдання до семінару. Проаналізувати структуру та зміст чинного Забороненого списку. Вказати зміни, які були внесені до нього порівняно з попередньою версією.

Аналітична письмова робота за темою: «Наслідки використання заборонених засобів та методів для організму спортсменів».

Алгоритм виконання:

- Обґрунтувати актуальність теми роботи.
- Охарактеризувати будь-який заборонений засіб (речовину) або метод. Можна охарактеризувати окремий клас заборонених речовин або методів, або обрати лише одну речовину (метод), яка належить до цього класу.

- Вказати, в яких видах спорту найчастіше застосовують обраний засіб або метод, та з якою метою (як саме його використання позначається на спортивних результатах).

- Проаналізувати вплив обраного засобу або методу на організм спортсмена (на які функціональні системи він впливає; які негативні наслідки викликає).

- Сформулювати загальний висновок до роботи.

Робота повинна містити такі розділи: вступ, основний текст, висновки та список літератури (не менше трьох джерел, оформлених належним чином).

Тема 3. Історія створення Всесвітнього антидопінгового агентства та напрями його діяльності.

Боротьба МОК з допінгом у спорті. Створення Всесвітнього антидопінгового агентства (ВАДА). Структура та напрями діяльності ВАДА. Історія створення Всесвітнього антидопінгового кодексу. Мета, сфера застосування та структура Всесвітнього антидопінгового кодексу.

Завдання до семінару. Проаналізувати основні напрями діяльності ВАДА упродовж останніх п'яти-десяти років, вказати позитивні та негативні аспекти.

Тема 4. Організаційно-правові основи антидопінгової діяльності в Україні.

Законодавча база антидопінгової діяльності в Україні. Національний антидопінговий центр (НАДЦ) України та напрями його діяльності. Структура та зміст антидопінгових правил НАДЦ України. Напрями діяльності Наглядової ради НАДЦ України. Напрями діяльності національних спортивних федерацій щодо боротьби з допінгом у спорті. Напрями діяльності Комітету з терапевтичного використання НАДЦ України. Повноваження Дисциплінарної антидопінгової комісії та Апеляційної антидопінгової комісії.

Завдання до семінару. Проаналізувати основні напрями діяльності НАДЦ України упродовж останніх п'яти років, вказати позитивні та негативні аспекти.

Тема 5. Права та обов'язки спортсменів відповідно до чинної Всесвітньої антидопінгової програми.

Мета та різновиди тестувань. Етапи процедури допінг-контролю. Порядок надання інформації про місцезнаходження спортсмена. Повернення спортсменів до участі у змаганнях після завершення спортивної кар'єри. Послідовність дій спортсмена при хворобі. Санкції, що застосовують до фізичних осіб у разі порушення антидопінгових правил. Санкції, що застосовують до команд у разі порушення антидопінгових правил. Акт про Антидопінгові права спортсменів.

Завдання до семінару. Проаналізувати та порівняти санкції, які застосовують до фізичних осіб у разі використання речовин та методів, заборонених в змагальний період та завжди (у змагальний та позазмагальний періоди).

Змістовий модуль 2. Проблеми допінгу в сучасному спорті та перспективи їх вирішення.

Тема 6. Проблеми допінгу в сучасному спорті.

Історичні аспекти поширення заборонених речовин та методів у світі. Приклади найгучніших допінг-скандалів у спорті протягом ХХ та ХХІ ст. Політика подвійних стандартів. Змагальні й тренувальні навантаження у сучасному спорті та боротьба з допінгом. Проблема гласності і конфіденційності. Боротьба з допінгом як бізнес.

Завдання до семінару. Проаналізувати проблему допінгу та смертності в сучасному спорті. Вказати можливі шляхи її вирішення.

Аналітична письмова робота за темою: «Причини та наслідки допінг-скандалів у спорті».

Алгоритм виконання:

- Обґрунтувати актуальність теми роботи.
- Проаналізувати найгучніші скандали (на вибір – один-два), пов'язані із порушенням антидопінгових правил у спорті (вказати дату; місце; осіб, причетних до події, тощо).
- Проаналізувати дії відповідних Антидопінгових організацій та санкції, які були застосовані до порушників антидопінгових правил.
- Сформулювати загальний висновок до роботи.

Робота повинна містити такі розділи: вступ, основний текст, висновки та список літератури (не менше трьох джерел, оформлених належним чином).

Тема 7. Перспективи вирішення проблем допінгу в сучасному спорті.

Вплив антидопінгової політики та практики на медичне забезпечення спортсменів. Антидопінгова діяльність, фармакологічна наука та фармацевтична промисловість. Взаємодія антидопінгових організацій щодо запобігання порушенням антидопінгових правил.

Завдання до семінару. Проаналізувати шляхи взаємодії антидопінгових організацій щодо запобігання порушенням антидопінгових правил у різних видах спорту.

Творча письмова робота (презентація) за темою: «Перспективи вирішення проблеми допінгу в різних видах спорту».

Алгоритм виконання:

- Обґрунтувати актуальність теми роботи.
- Обрати проблему, пов'язану із допінгом у спорті, та охарактеризувати її.
- Запропонувати варіанти вирішення обраної проблеми.
- Сформулювати загальний висновок до роботи.

Робота повинна містити такі розділи: вступ, основний текст, висновки та список літератури (не менше трьох джерел, оформлених належним чином).

Рекомендована література

Основна:

1. Задорожна О. Р. Антидопінговий контроль у спорті : курс лекцій з навч. дисципліни підготовки магістрів галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» / О. Р. Задорожна. – Львів : ЛДУФК ім. І. Боберського, 2024. – 158 с.
2. Акт про Антидопінгові права спортсменів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nadc.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/Akt-pro-Antydopingovi-prava-sportsmeniv.pdf>.
3. Антидопінгова конвенція: редакція від 12.09.2002, ратифіковано Законом № 2295-III (2295-14) від 15.03.2001 //База даних «Законодавство України». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_228?lang=uk
4. Антидопінгові правила Національного антидопінгового центру. – Київ, 2021. – 86 с. Режим доступу: https://nadc.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/2021_NADC-Ukraine-ADR-UA_2020-12-15_001.pdf
5. Башкін І. М. Характеристика субстанцій, що входять до міжнародного стандарту ВАДА «Заборонений список» / Башкін І. М., Корж В. П., Курліщук І. М. – Київ, 2008. – 187 с.
6. Всесвітній антидопінговий кодекс. – Київ, 2015. – 133 с.
7. Всесвітній антидопінговий кодекс. – Київ, 2021. – 168 с.
8. Додатковий протокол до антидопінгової конвенції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nadc.org.ua/dokumenty/mizhnarodni-konventsiyi/antydopingova-konventsiya/dodatkovyj-protokol-do-antydopingov/>
9. Заборонений список 2021. Міжнародний стандарт. Всесвітнє антидопінгове агентство. – Монреаль, 2021. – 27 с. <https://nadc.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/PL-2021-UA.pdf>
10. Заборонений список 2022. Міжнародний стандарт. Всесвітнє антидопінгове агентство. – Монреаль, 2022. – 27 с. <https://nadc.org.ua/wp-content/uploads/2022/01/Zaboronenyj-spysok-2022ukr.pdf>
11. Закон України «Про антидопінгову діяльність у спорті» від 22.01.2022 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/II04379G?an=33>
12. Измайлова О.В., Щербак Ю.Є. Допінг і боротьба з ним: Методичний посібник. – Полтава, 2005. – 72с.
13. Міжнародна конвенція про боротьбу з допінгом у спорті: прийнята і проголошена Генеральною конференцією Організації Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури на 33-й сесії 18.11.2005 р. Ратифікація Законом № 68-V (68-16) від 03.08.2006 // База даних «Законодавство України». URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/952_007.

14. Про антидопінговий контроль у спорті : Закон України за ред. від 04.11.2018 / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 11, ст. 102 / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1835-19>

15. Руденко В.П. Основні сучасні проблеми допінгу у спорті // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2014. – № 6 – С. 53-57. doi:10.6084/m9.figshare.1003976

16. Aguilar-Navarro, M., Muñoz-Guerra, J., del Mar Plara, M., & Del Coso, J. (2020). Analysis of doping control test results in individual and team sports from 2003 to 2015. *Journal of Sport and Health Science*, 9(2), 160-169.

17. Gatterer, K., Gumpenberger, M., Overbye, M., Streicher, B., Schobersberger, W., & Blank, C. (2020). An evaluation of prevention initiatives by 53 national anti-doping organizations: Achievements and limitations. *Journal of Sport and Health Science*, 9(3), 228-239.

18. Mahendru, D., Kumar, S., Prakash, A., & Medhi, B. (2019). Drugs in sport: The curse of doping and role of pharmacologist. *Indian Journal of Pharmacology*, 51(1), 1-3.

19. Thevis M, Kuuranne T, Geyer H. Annual banned-substance review: Analytical approaches in human sports drug testing. *Drug Test Anal* 2018;10(1):9-27. doi: 10.1002/dta.2336

20. Wajeeha, & Javed, A. (2020). doping knowledge, beliefs and practices among physiotherapists. *KUST Medical Journal*, 12(3), 234-7.

Допоміжна:

1. Бордюгова Н.В. Правопорушення в спорті: допінг, поняття і історія розповсюдження / Н.В. Бордюгова // Часопис Київського університету права. – 2010. – №1. – С. 291-295.

2. Задорожна О. Особливості використання засобів відновлення та стимулювання працездатності у фехтуванні / Задорожна О.Р., Хіменес Х. Р., Палатний А. Л. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2018. – № 2(96). – С. 35–39.

3. Maughan R.J., Burke L.M., Dvorak J. et al (total 25 authors). IOC consensus statement: dietary supplement and the high-performance athlete. *Br.J.Sport Med*. 2018; 52(7): 439-455. doi: 10.1136/bjsports-2018-099027.

4. Terry Engelberg, Stephen Moston & Cornelia Blank (2019) Coaches' awareness of doping practices and knowledge about anti-doping control systems in elite sport, *Drugs: Education, Prevention and Policy*, 26:1, 97-103.

5. Anti-Doping Report 2020-2021 [Internet]. 2021 [cited 2022 Apr. 25]. Available from: <https://digitalhub.fifa.com/m/7ad5e7cef54f9000/original/FIFA-Anti-Doping-Report-2021-2022-ver2-indd.pdf>.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Мультимедійне забезпечення лекцій, демонстрація відеороликів з Ігор Олімпіад та Зимових Олімпійських ігор, документальних та навчальних фільмів, інтерв'ю спортсменів та представників антидопінгових організацій.

2. Всесвітнє антидопінгове агентство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wada-ama.org/>
3. Міжнародний Олімпійський комітет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.olympic.org/>
4. Національний антидопінговий центр [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nadc.org.ua/>
5. Національний Олімпійський комітет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.noc-ukr.org/>